

KFA Filmbeschouwing promoot speelfilms die én artistieke kwaliteit én levensbeschouwelijke diepgang hebben.

Dead Man Walking

Liefde ontmoet kwaad

De film *Dead Man Walking* is het verhaal van zuster Helen Prejean (Susan Sarandon), die de wegens verkrachting en moord ter dood veroordeelde Matthew Poncelet (Sean Penn) geestelijk begeleidt tijdens zijn laatste dagen op Death Row. Met een vriend heeft hij een jong stel vermoord. De titel verwijst naar het executieritueel in de Verenigde Staten, het is de aankondiging dat de ter dood veroordeelde de executiecel gaat betreden: "Dead man walking". Het is evenzeer het verhaal van de nabestaanden van de slachtoffers en de familie van de dader. Zonder polemisch te zijn stelt regisseur Tim Robbins (ook acteur en partner van Sarandon) de toeschouwer de vraag of het te rechtvaardigen is om een schuldige moordenaar met de dood te straffen.

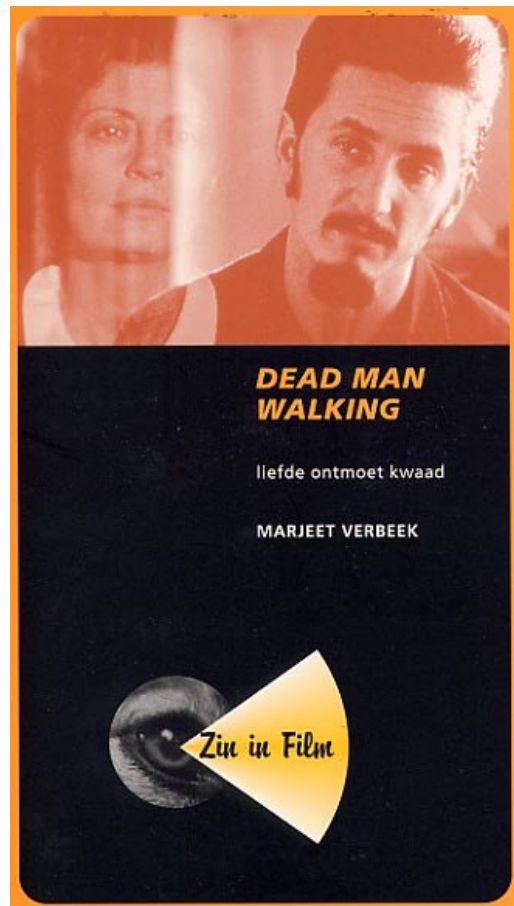
Emotionele gevolgen van de doodstraf

De film is gebaseerd op het boek dat Helen Prejean, zuster van de congregatie van Sint Josef (CSJ), schreef over haar ervaringen begin jaren tachtig als geestelijk begeleidster van twee ter dood veroordeelden, Patrick Sonnier en Robert Lee Willie. Een 'wereldvreemde zuster' was Helen niet, eerder werkte ze onder de arme, zwarte bevolking van het Thomas Housing Project om haar religieuze geloof te combineren met sociale rechtvaardigheid.

Dead Man Walking is geen historisch correcte reconstructie, vooral omdat Robbins in zijn film de nabestaanden niet wilde exploiteren. Maar ook om het verhaal beter te laten lopen moest hij de tijd verdichten: de film speelt zich daardoor in drie weken af in plaats aan een jaar. Robbins laveert tussen harde polemieken en vals sentiment. De film is geen discussievehikel voor voor- en tegenstanders van de doodstraf, maar benadrukt de emotionele gevolgen voor alle betrokkenen.

Kwaadaardig monster

Moordenaar Poncelet houdt lang vol dat zijn aandeel in de misdaad minimaal was, en zijn veroordeling dus onrechtvaardig. Daarbij is hij opstandig, arrogant en onsympathiek. Voor gevangenisdirectiechef Farley is het dan ook zonneklaar: alleen de Laatste Sacramenten kunnen Poncelet redden, investeren in zijn mens-zijn is zinloos. Toch is dat juist wat zuster Helen doet: ervoor zorgen dat hij zich langer alleen als monster maar juist als mens gaat voelen. Zo wint ze langzaam zijn vertrouwen. Zijn leugens zijn vooral zelfbedrog, merkt ze, en dat bedrog maakt hem tot een kwaadaardig monster.

'Gij zult niet doden'

Dat ze door haar werk de nabestaanden tegen het hoofd en hart stoot hoort ze van de vader van de vermoorde jongen, Earl Delacroix. Met hem en de ouders van het vermoorde meisje heeft ze openhartige gesprekken. Ze kunnen niet begrijpen dat ze dit wil doen voor de moordenaar van hun kinderen. Het is uiteindelijk zuster Helens liefde die het kwaad opslokt, en Poncelet op de valreep doet bekennen. Dat maakt hem weer mens: een echte bekering dus. Hij vraagt dan ook vergeving aan Earl Delacroix. hij kan die vergeving niet schenken, maar is wel door Poncelets vraag geraakt. De film, die tegen de verwachting een commercieel succes werd en Susan Sarandon een Oscar opleverde, zet aan tot nadenken over het gebod 'Gij zult niet doden'.

Zin in film: Dead Man Walking

Marjeet Verbeek

Uitgeverij Kok Kampen i.s.m. KFA Nederland

1997

ISBN: 9024279550